

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי דב (ברנרד) ברויטמן ז"ל

בן לאה ושמואל

נולד בהנובר, גרמניה

בתאריך ט' בסיוון תרע"ד, 3/6/1914

התגורר בירושלים

שרת בחיל הרגלים

נפל בעת מילוי תפקידו בשרותו

ט"ז באייר תש"ח, 25/5/1948

נקבר בהר הרצל

אזור: א חלקה: 1 שורה: 22 קבר: 2

בן 34 בנופלו

קורות חיים

בן לאה ושמואל, נולד ביום ט' בסיוון תרע"ד (3.6.1914) בעיר הנובר, גרמניה. בעירו סיים בית-ספר עממי ובית-ספר טכני-תיכון ובשנת 1935 עלה לארץ. שנים אחדות עבד כראש קבוצת שומרים עברים בפרדסים ליד אשדוד בתנאי התחרות עם השומרים הערבים והחזיק מעמד על אף המחסור. בשנת 1938 עזרו הוא וחבריו להעלאת מעפילים מהאונייה כשהם חוצים במים עד צוואר ומעבירים על כתפיהם עשרות עולים אל החוף. דוב כתב בגרמנית רשימות קצרות ורבות-רושם על חוויות ההעפלה, שערי הארץ הנעולים והמאבק לפריצתם. בשנת 1940 עבר עם אישתו ירושלימה ועבד זמן-מה כפועל בהרחבת מפעל האשלג בים-המלח. בעבודתו בסביבת אשדוד התעניין בחרסים עתיקים ובכלי-נוי שימושיים של חרס מתוצרת הערבים והגה את הרעיון לעסוק בייצור כלים כאלה בצורה משוכללת, בעזרת הכושר האמנותי של אישתו בצביעת הכלים. תחילה עבדו כקבלני-משנה בשביל יצרנים בשכר

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

זעום. דוב נאבק באומץ ובמרץ עם התנאים הקשים, למד וחקר בספרות המקצוע את דרכי העבודה בקרמיקה, גילה חומר מתאים בארץ שהשתמשו בו בימי קדם ונשכח, והרכב משוכלל של צבעים לקישוט הכלים. הוא התחיל לעבוד בצביעת הכלים כקבלן עצמאי והודות להופעתו המעוררת אמון קיבל בהלוואה את הסכום הדרוש להתחלת העבודה ותוצרתו הגיעה לרמה אמנותית גבוהה וקצרה שבחים מפי קרמיקנים וארכיאולוגים. הכנת הכלים בכבשן זר גרמה להפרעות בעבודתו ובעזרת ידידים עלה בידו להקים מפעל לקרמיקה בתל-ארזה שבירושלים ותוצרתו עלתה בטיבה ובצורתה על התוצרת הערבית. שאיפתו היתה להעביר את מפעלו לכפר ולעסוק גם בחקלאות במשק-עזר, אך בינתיים פרצה מלחמת-העצמאות.

כחבר "הגנה" ותיק וממושמע התייצב מיד לשירות העם בחטיבת ירושלים וכאחראי לשמירה בעמדות מסוכנות זכה לחיבה ולהוקרה מצד פקודיו ומפקדיו. מהעמדה שבבית- החולים האיטלקי העביר פצועים על כתפיו העירה כשהעמדה היתה מותקפת קשה. בדרך זו נשא פעם בחורף תש"ח לבית-החולים גם חייל בריטי שנפצע מפעולת המחתרת, וכשנודע לו על מות החייל כתב באיגרת-תנחומים לאישתו באנגליה הסבר לנסיבות האסון באשמת הפוליטיקה העוינת של הממשלה הבריטית. הוא הגה תוכנית שאנשים משלנו יעברו חבושי מסכות-גז דרך תעלות הביוב למרכזי האויב, להפתיעם ולהכותם. באחרונה חילק את זמנו בין שתי שמירות: על שלום העיר בעמדה ועל ערש בתו בת השש שהיתה חולה במחלה אנושה. ביום ט"ז באייר תש"ח(25.5.1948), בשובו מלווית בתו, נפגע מפגז ברחוב הסולל ונפל. נקבר בשייח'-באדר א'.

ביום כ"ח באלול תש"י(10.9.1950) הועבר למנוחת-עולמים בבית- הקברות הצבאי בהר- הרצל בירושלים.